

**Protokół Nr 77/III/2023**  
**posiedzenia Komisji Transportu i Ruchu Drogowego**  
**Rady Miejskiej w Łodzi**  
**z 16 marca 2023 r.**

**I. Obecność na posiedzeniu:**

stan Komisji - 10 radnych

obecnych - 10 radnych

oraz zaproszeni goście.

Listy obecności stanowią załącznik nr 1 i 2 do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla radnych stanowią załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Zaproszenia dla gości stanowią załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

**II. Posiedzeniu Komisji przewodniczył:**

Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz.

**III. Proponowany porządek posiedzenia:**

1. Przyjęcie porządku posiedzenia
2. Przebieg realizacji inwestycji przebudowy ulicy Północnej.
3. Przebieg realizacji inwestycji przebudowy Placu Wolności.
4. Przebieg inwestycji przebudowy ulicy Legionów.
5. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

**Ad.pkt.1.Przyjęcie porządku posiedzenia.**

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz** zapytał czy są uwagi do przedłożonego porządku posiedzenia.

Uwag nie zgłoszono.

**Przewodniczący Komisji** poddał pod głosowanie przyjęcie porządku posiedzenia. Wobec braku uwag poddał pod głosowanie.

Komisja przez aklamację przyjęła porządek posiedzenia.

### **Ad. pkt.2. Przebieg realizacji inwestycji przebudowy ulicy Północnej.**

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „ Witamy na placu budowy ul. Ogrodowej od wlotu ulicy Zachodnie, przez ulice Północną aż do Franciszkańskiej. Kontrakt realizuje firma Trakcja. Kontrakt opiewa blisko 45 mln zł. Kończymy w czwartym kwartale, pracujemy na nitce północnej. Roboty podziemne zostały zakończone. Zostały bez mała zakończone również prace dodatkowe, które były związane ze wzmocnieniem i zabezpieczeniem kanału łódki. W tej chwili są już krawężniki, oporniki, torowisko poukładane. Szykujemy się do prac brukarskich i szykujemy się pomału do przełożenia ruchu na nitkę południową. Na nitce południowej spodziewamy się nie zastać takich dużych kolizji. Na tamtej nitce jest już ta droga ul. Północna podstawowym swoim przebiegu i mamy nadzieje, ze nas nic nie zatrzyma”.

**Radny p. Mateusz Walasek;** „czy są spodziewane jakieś infrastrukturalne kolizje?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „nie spodziewamy się tego, one na pewno wystąpią. Pozwolę sobie powiedzieć barbarzyńskie czasy budowy, przyłączenia. Te budynki nie miały różnych kabli i całej infrastruktury, ale to jest już minimalne. Nie spodziewamy się, aż tak wielkich utrudnień”

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „tak, jak na nitce północnej robiliśmy szeroko płaszczyznowe badania archeologiczne tak na nitce południowej tych badań już nie będzie ponieważ to jest historyczny ślad Ogrodowej – Północnej i konserwator nie wymaga tego”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „wchodzimy na kontrakt. Mierzmy się z pewnymi wytycznymi ale jeśli rok trwają badania konserwatorskie i mamy Panów, którzy inwentaryzują, a i tak drogę budujemy to jest to duży problem dla inwestora, dla Miasta. Takie same problemy napotkaliśmy obok na inwestycji w Parku Staromiejskim. Nie wyobrażam sobie, gdzie wytycznych były prace prowadzone pod kontrolę konserwatora. W tej chwili, jeśli zaczną nam się prace wykopaliskowe to nie wyobrażam sobie”.

**Radny p. Kamil Jeziorski;** „ 40 mln zł to jest bez Parku?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „tak bez Parku”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „w momencie ukończenia Północnej, czy krańcówka będzie mogła funkcjonować bez remontu, czy w między czasie będzie jakiś remont?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „miała być wyłączona, ale mamy na to pomysł przygotowujemy dokumenty do uruchomienia remontu ul. Franciszkańskiej, bo tą Franciszkańską po skończeniu remontu Wojska Polskiego właściwie trudno będzie przejechać, a właściwie można powiedzieć, że nie będzie mógł funkcjonować i w opcji tego zamówienia jest przygotowany remont krańcówki. Projekt mamy opracowany, w ramach projektu rewitalizacyjnego i zamierzamy to przyłączyć. Wszystko będzie zależało jaka będzie sytuacja gospodarcza i co się zadzieje przy ofertach”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „jeśli skończymy Północną, to tramwaje nie będą mogły jeździć?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „do Kilińskiego jak najbardziej”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „tunel rzeczny, ta dolina, czy była jakoś wzmacniana przy okazji budowy?”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „dwie rzeczy były robione. Było tak zwane kretowanie, czyli siatka plus beton od góry kładziony na kanał rzeki Łódki i dodatkowo wzdłuż kanału ulicy Północnej z jednej i z drugiej strony pale były bite tzw. grunto dżety, na których będzie płyta odciążająca posadowiona. Kanał będzie bezpieczny i będzie odseparowany od torowiska. Torowisko nie będzie miało na to wpływ”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „a na pozostałym odcinku, bo były obawy?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „jak zaczęliśmy inwestycje to okazało się, że kanał jest w stanie dramatycznym i te roboty musiały być uruchomione”.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski;** „mogę powiedzieć, że jak spółka dostała dofinansowania to prace postępują w błyskawicznym tempie”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „to jest praca niewdzięczna, bowiem przekładamy sieci przyłącza gazociągowe, budujemy w ramach Legionów około 120 przykanalików plus wpusty deszczowe, usuwamy kolizje elektroenergetyczne, kolizje orange, kolizję z wodą itd. To są prace których nie widać. To się robi i się zasypuje”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „jednocześnie na ul. Legionów są mieszkańcy, trzeba wyrzucać śmieci, podsypywać wjazdy. Ulica Legionów jest bardzo wąska”.

**Wiceprzewodniczący Komisji p. Krzysztof Makowski;** „od pewnego czasu można chwalić wykonawcę na Legionów. Na ten moment mieści się w harmonogramie”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „współpracujemy z PGE, z gazownią, z orange, czyli te takie główne trudne rzeczy, czy niezidentyfikowane. Staramy się usuwać na bieżące kolizje”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „harmonogram prac. Czy do tego czasu do końca roku zostaną wykonane chodniki, jak droga rowerowa”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „przejdziemy to Państwo zobaczą, że pracują brukarze. To zadanie nazywa się bulwary północne, skończymy”.

**Radny p. Kamil Jeziorski;** „a ul. Moniuszki?”

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „ulica Moniuszki ma szalone wachlarze układane ręcznie. Firma jest przygotowana. Często nakładane jest to przez konserwatora. Chcą mieć piękne centrum XIX wiecznego miasta”.

**Telewizja Toya;** „może bez tej kostki łupanej, która wypada po dwóch tygodniach. Na ulicy Wschodniej też już leżą kupki, a dopiero co została zrobiona”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „jeśli kostka jest wyprofilowana to nie wypada. W takim standardzie wykonana została ulica Piotrkowska”.

**Telewizja Toya;** „na Piotrkowskiej też pokaże niedaleko ZDiT. Ja pytam o taką drobną kostkę”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „musimy pamiętać, że te wszystkie inwestycje zostały zaplanowane, wynegocjowane lata temu i te wszystkie rzeczy, które powychodziły one są lekcją na przyszłość. Nie można teraz zmieniać ich zakresu”.

**Telewizja Toya;** „ale może można przypilnować wykonawcę, że jak kładzie kostkę o żeby nie robił takiej spoiny, żeby weszła druga kostka”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „jak mieszkańcy widzą, że jest niewykonane prawidłowo to zawsze zachęcamy do zgłoszenia potrzeby naprawy. I z tego co się udało zauważyć była taka akcja dwa lata temu sporo tej kostki na terenie miasta została ponaprawiana. Została na sztywno już połączona i w tym momencie już się nie dzieje ten problem”.

**Telewizja Toya;** „musimy przejść ulicą Wschodnią, chyba, że od zeszłego tygodnia została naprawiona”.

**Radna p. Karolina Kępka;** „co się dzieje na działce obok Teatru Powszechnego po zachodniej stronie Teatru Powszechnego, czy to jest część tego pasażu łączącego Ogrodowa i Legionów?”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „tak to jest jeszcze nieukończone zadanie rewitalizacyjne. W tej chwili prowadzimy negocjacje ponieważ za każdym razem oferta, która była przedstawiana Zarządowi wyraźnie przekraczała nasze możliwości. W tej chwili negocjujemy zlecenie tego zakresu prac, dokończenie tych prac z wykonawcą samej ulicy Legionów”.

**Radna p. Karolina Kępka;** „pytam, ponieważ trwa Festiwal Sztuk Przyjemnych, Nieprzyjemnych do pierwszych dni kwietnia i tydzień temu ta działka była jeszcze otwarta i nie ukrywam, że tam widownia mogła parkować. Wiadomo, że dojazd jest utrudniony”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „tam jest plac budowy”.

**Telewizja Toya;** „służby próbują ją zamykać, po czym ja na placu budowy nie ma nikogo to ją otwierają i kolejny raz jest obstawiona płotkami”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „tam w pasażu było wysypisko śmieci”.

**Telewizja Toya;** „tam w ogóle było lokalne wysypisko śmieci, nie tylko w tej części, która nie została skończona”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „pracujemy z Biurem Architekta Miasta, aby te standardy wykonania zatok postojowych, miejsc parkingowych żeby je zmienić”.

**Radna p. Karolina Kęпка;** „czy przy teatrze będzie parking”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „nie będzie, tam będzie przebiecie między kwartałowe. Tam jest zaplanowana zieleń, ławki”.

### **Ad. pkt.3. Przebieg realizacji inwestycji przebudowy Placu Wolności.**

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „w tej chwili jestem po odbiorze wodociągu, cały pierścień w dniu dzisiejszym został odebrany. Cała magistrała zrobiona. Przystępujemy do zasypywania. To była najtrudniejsza część. Generalnie na Placu Wolności są dwie budowy. Jedna dla Zarządu Inwestycji Miejskich, druga dla ŁSI. Dla ŁSI ta główna część podziemna została odebrana, cały ring mamy zrobiony przystępujemy do zsypywania. To była najtrudniejsza część prac z tego względu to jest obszar i pod archeologiem. Generalnie obszar, który był bardzo długo nie remontowany. Bardzo dużo uzbrojenia wewnętrznego, bardzo dużo starych instalacji energetycznych nie do końca zdefiniowanych, z którymi mieliśmy najwięcej problemu, bo nam zatrzymywały bardzo często prace. Po wodociągu jak odkryliśmy tą większość kolizji otwiera się ta część na roboty drogowe. W tej chwili z takich głębokich robót, które są jeszcze na Placu Wolności to jest fontanna do wykonania. W poniedziałek będzie bicie zabezpieczeń. Zabezpieczenie z monitoringiem na pomniku Tadeusza Kościuszki. Ta fontanna jeśli ja wykonany to jest to ostatnia głęboka robota. Od ul. Piotrkowskiej do ul. Pomorskiej idziemy z robotami ziemnymi z nasypami. Może się wydawać, że prace nie mają postępu, natomiast mamy bardzo dużo instalacji krzyżujących się do ułożenia. W okolicach mają pojawia się pierwsze elementy granitowe, pierwsze krawężniki, pierwsze obrzeża”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „czy dałoby radę, aby części pod lokalami były w pierwszej kolejności przygotowane do ruchu pieszego?”.

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „to jest niemożliwe z tego względu, że układ instalacji, który tu jest plus to co mamy tu robić on jest zygzakowaty. Ja muszę w tej części, która pozostała między Pomorską Nowomiejską Legionów remontować po kawałku od wejścia do lokalu do wejścia do lokalu, do bramy fragmentami. To jest mizerna biżuteryjna robota”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „wspominał Pan o wykopie pod fontannę to czy my tam znaleźliśmy jakiś bunkier?”

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „nie, posadowienie na ponad 3 metrach”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „czy będą jeszcze jakieś wykopy, ma być tu posadzone dużo zieleni, a to jest ziemia, która nie pełniła funkcji ogrodniczej”.

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „drzewa będą sadzone w miejscach, gdzie uprzednio w tamtym roku jeździł tramwaj. Te całe podbudowy betonowe są do skłucia, do zbiccia, do korytowania. Dla drzew wszystko będzie robione od podstaw”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „czy w projekcie jest też nawadnianie tych drzew?”.

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „tak cały plac, cała zieleń jest nawadniana”.

**Telewizja Toya;** „to będą duże drzewa, czy nie wejdą w kolizję z różnymi instalacjami?”.

**Kierownik budowy Placu Wolności;** „duże, nie, będą zlokalizowane tak, aby nie kolidowały, ani z energetyką, ani z teletechniką. Cała sieć uzbrojenia, ta główna leży w części przy budynkach”.

**Telewizja Toya;** „był taki pomysł kilka lat temu, aby nawierzchnię Placu Wolności wykonać z kostki bazaltowej znalezionej podczas remontu Piotrkowskiej”.

**Dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich p. Agnieszka Kowalewska – Wójcik;** „to jest kolejny projekt, bo był w tamtych czasach był już opracowywany projekt płyty na Plac Wolności, nawet z przesunięciem pomnika i to w ramach tamtego. Tutaj przewidywaliśmy w części możliwość wykorzystania, ale konserwator stwierdził, że najlepszym rozwiązaniem jest to, żeby użyć nowego, bezpiecznego materiału. Myśmy te kostki w części w Zarządzie Inwestycji Miejskich wykorzystali, bo kostki bazaltowe pojawiły się na inwestycji lapidarium można je tam obejrzyć. Są też na Lindleya. W części znajdują się w miejscach składowania materiałów na terenie ul. Kasprowicza także na pewno będą jeszcze realizowane inwestycje, gdzie się je wykorzystają. My tutaj wstępnie zaplanowaliśmy, że być może wykorzystamy te kostki, ale przy jakiś elementach krawężników. Nam się wydawało to bez sensu, a konserwator opiniując projekt stwierdził, że lepiej będzie, jak będą nowe materiały, a nie bazaltowa kostka”.

### **Ad. pkt. 3. Przebieg inwestycji przebudowy ulicy Legionów.**

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „na ulicy jest ponad sto wpustów do obudowania, w związku z tym trochę to potrwa. Do tego dochodzą nieprzewidziane kolizje, jak na każdej innej budowie. W ulicy jest bardzo dużo instalacji nie zinwentaryzowanej”.

**Telewizja Toya;** „to jest pierwsza ulica, gdzie robiliście georadar, aby stwierdzić co tu jest, tak?”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „pola elektromagnetyczne się tak nakładają, że jest to nie do odczytania. Tu jest wszystko stare wodociągi, stary kanał ciekły ulicy Piotrkowskiej. Mnóstwo rzeczy należących do PGE. Musimy kable identyfikować sprawdzać czy jest napięcie, czy go nie ma. Wycinać, przekładać, zabezpieczać. Musimy uzgadniać ze wszystkimi gestorami ”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „jest dużo pracy nieprzewidzianej. Nie dało się inaczej tylko przez metodę odkrywkową. Co jest w środku to nikt nie widział. Te ulice nie były zniszczone w czasie wojny. Konstrukcje, instalacje to są dziesiątki lat”.

**Telewizja Toya;** „mówił Pan o tych wpustach to jest straszna ilość, a jak potem z resztą prac, co w dalszej kolejności?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „będą zdecydowanie łatwiejsze, bo będą to nawierzchnie strikte odtworzenie podbudów, nawierzchnie to przynajmniej okiem ludzkim będzie widać postęp, bo na razie widać jeden wielki bałagan. Taki postęp widać już na ulicy Mielczarskiego”.

**Telewizja Toya;** „Pani Dyrektor mówiła, że udało się ogarnąć odbiór śmieci, bo nie mogły wjeżdżać tu te ciężarówki, czy najgorszy etap przeszliście?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „trochę się ciągnie, to jest nieuniknione. Zrobiliśmy już na tyle dojazdów, takich specjalnych dojazdów, żeby jakoś udroźnić odbiór śmieci”.

**Zarząd Inwestycji Miejskich;** „powstała taktyka, że na trzy kamienice zrobiliśmy jeden dojazd i śmieci są odbierane. Niezależnie od tego należy to monitorować i reagować jak pojawią się problemy”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „na ul. Legionów i Pomorskiej mieszkańcy podnosili temat głośności torowiska, jak przenosi drgania na budynki, jakiej technologii tutaj będzie to wykonane?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „to się zmieni, bo to będą płyty betonowe, będzie amortyzacja to będzie zupełnie coś innego”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „a kwestia zalewania skrzyżowania z Gdańską?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „to jest rozwiązane są tam dodatkowe wpusty i skrzyżowanie jest tak ukształtowane, żeby to wszystko prawidłowo się odbywało”.

**Radna p. Marta Przywara;** „jaki stan zaawansowania prac, postęp robót?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „20% liczymy, że przy dobrych kontaktach z gestorami będziemy szli do przodu, bez żadnych większych przestojów”.

**Radny p. Kamil Jeziorki;** „jaka będzie technologia wygłuszania tramwajów?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „ta ulica będzie na zasadzie alei, więc nie wyobrażam sobie, aby tramwaj jechał z nie wiadomo jaką prędkością”.

**Telewizja Toya;** „samo zaprojektowanie przestrzeni wpłynie też na to wyciszenie”.

**Radna p. Marta Przywara;** „gdzie będą miejsca parkingowe?”.

**Kierownik Budowy ul. Legionów;** „miejsca będą po stronie południowej, to będą miejsca parkingowe przedzielone drzewami i krzewami. Tak to jest zaprojektowane”.

**Ad. pkt. 4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.**

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz** poprosił Zarząd Dróg i Transportu o wyjaśnienie sprawy, która się toczy od bardzo dawna, a dotyczy ul. Zagrodowej i opinii na temat wyznaczonej tam drogi, mieszkanka twierdzi, że droga, która została wyznaczona została wyznaczona w sposób niezgodny z przepisami”.

**Z-ca Dyrektora Zarządu Dróg i Transportu p. Maciej Woźniak;** „ulica Zagrodowa, gdzie 2019 roku bądź 2018 roku na zlecenie ZDiT powołaliśmy geodetę uprawnionego, który wyznaczył punkty graniczne działek. Ta mieszkanka się z tym nie zgadza twierdząc, że ma jakieś dokumenty, które twierdzą co innego. Ta Pani zajęła teren działki drogowej, więc zostały naliczone kary za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia. Udało się w końcu, aby mieszkanka przysłała i przedstawiła nam dokumenty i takie spotkanie ma odbyć się w przyszłym tygodniu”.

**Przewodniczący Komisji p. Marcin Hencz;** „odpowiemy mieszkance, że po przesłaniu odpowiedzi przez Zarząd Dróg i Transportu Komisja wyda opinię”.

Więcej uwag nie zgłoszono.

**Na tym posiedzenie zakończono.**

**Protokół sporządzała**

**Aneta Rabenda**

**Przewodniczący Komisji**

**Marcin Hencz**